

Rodolphe Wytsman en Knokke

Danny Lannoy

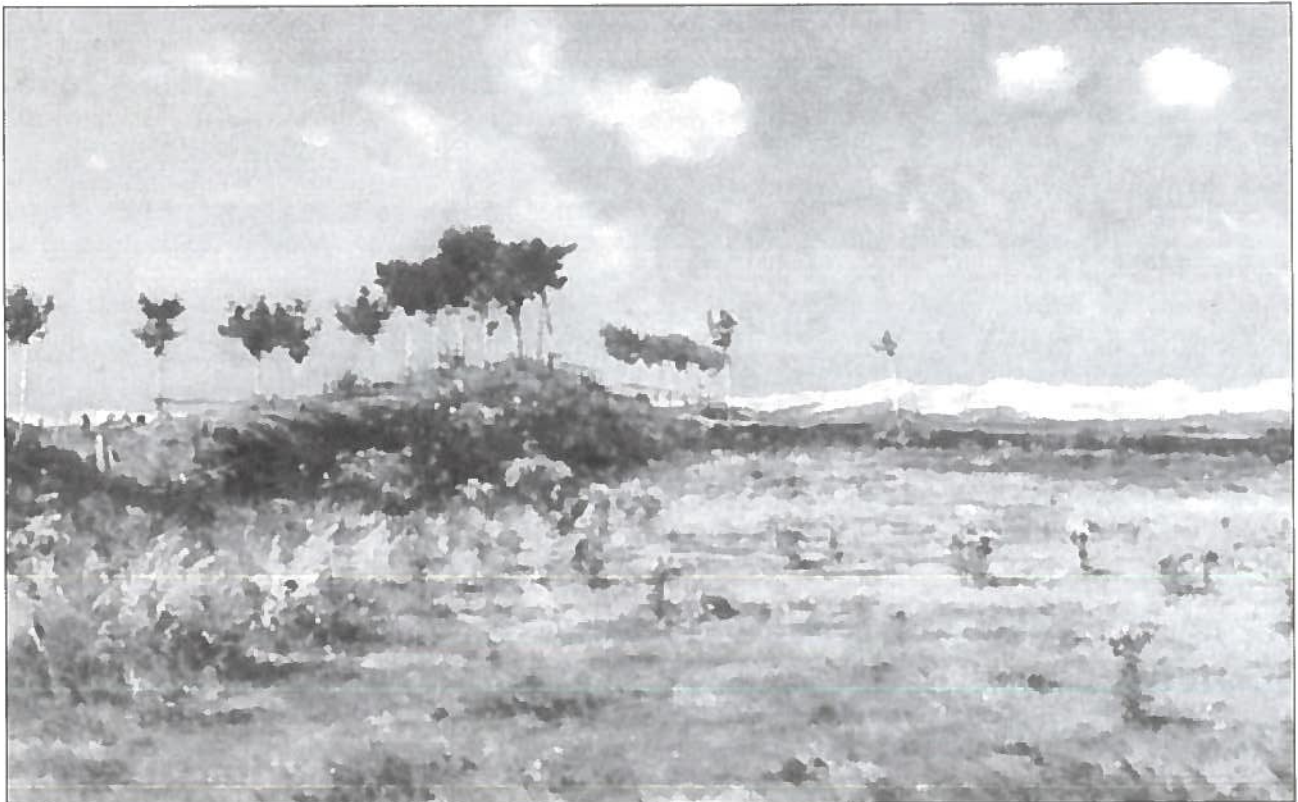
Vorig jaar, gedurende de kunsttentoonstelling 'Van het Atelier naar de Kust', werd het gemeentebestuur van Knokke-Heist in de gelegenheid gesteld een olieverfschilderij aan te kopen van Rodolphe Wytsman. Het doek werd aangeboden als 'Duinlandschap te Knocke' en werd zelfs nog tentoongesteld in Scharpoord, buiten catalogus.

Voortaan kunnen we het prachtig doek bewonderen in de raadzaal van het stadhuis, naast de werken van Alfred Verwee, Isidore Verheyden, Willy Schlobach en Henri Van der Hecht.

Rodolphe Wytsman (Dendermonde 1860 - Linkebeek 1927) behoorde tot de eerste groep kunstenaars die naar Knokke kwam in 1883 onder leiding van de befaamde Theo Van Rysselberghe. Wytsman volgde lessen aan de academie van Gent en Brussel en werd goed bevriend met Armand Heins. Het impressionisme zette de kunstwereld in beroering. Wytsman liet zich er door inspireren en ging in open lucht schilderen. Het luminisme kreeg zijn volle aandacht en samen met Van Rysselberghe, Schlobach, Charlet, Regoyos en Cassiers verbleven ze in Knokke. Hij was er zeer bedrijvig en schilderde zowel in olieverf als aquarel.

Hij behoorde ook korte tijd tot de groep 'Les XX', eveneens opgericht in 1883. Ditzelfde jaar vertoefde hij lang in Knokke en liet zich inschrijven in de registers van de bevolking. Hij verbleef in een kamer in het latere 'Hôtel Communal' (hoek Edw. Verheyestraat - Seb. Nachtegalestraat) bij de Loskaai.

De landschapsschilder trad in 1886 in het huwelijk met Juliette Trullemans, ook kunstenares. Wytsman was ook bijzonder actief gedurende WO I, toen hij in Rotterdam woonde, in het neutrale Nederland. Hij zette zich in voor zijn collega's kunstenaars en organiseerde tentoonstellingen in Nederland en Groot-Brittannië. Na de oorlog vestigde het kunstenaarspaar zich in het Brabantse Linkebeek. Juliette overleed in 1925, Rodolphe stierf op 68-jarige leeftijd in 1927.

Duinzicht te Knocke, 1883, de Zoutedijk, olieverf op doek, 76 x 120,5 cm.

Waar schilderde Wytsman dit duinengebied?

Na enig zoekwerk vonden we dat dit hier een beeld van de 'Zoutedijk' is.

In 1784 werd de Nieuw Hazegraspolder ingedijkt door Philippe Francois Lippens. Twee jaar later besloot de dijkgraaf, ondertussen ook gedeeltelijk eigenaar van de gronden, een dwarsdijk aan te leggen door de duinpanne in westelijke richting vanaf de Nieuw Hazegraspolderdijk (Oosthoek). Het doel was het gebied te vrijwaren van zeewater dat via de kreken van de toen nog bestaande Zwinmonding, kon binnendringen. De dijk van de Zoutekreek was 1 km lang. Deze schuinlopende dijk is duidelijk zichtbaar op het olieverfschilderij. In de achtergrond zien we de duinen van het Zoute (huidige Bronlaan en omgeving).

Een pad, het 'Zoutedijkje' tussen de Noordzeelaan en Astridlaan bij de tennis, herinnert nu nog aan de locatie van deze aarden beschermdijk uit 1786.

Twee jaar terug, kon het gemeentebestuur (cel erfgoed) nog een kleiner doek aanschaffen van dezelfde kunstenaar. Namelijk een voorstelling van de **Sint Niklaaskerk van Westkapelle**. Het is een unieke voorstelling van het kerkgebouw met toren zonder spits.

Waarom is dit doek ook iconografisch belangrijk?

De kerk van 'Waescapelle' werd reeds in 1271 vermeld. In 1405 werd de toren in brand gestoken door de Engelsen. De toren deed dienst als baken voor de scheepvaart in het Zwin. De gotische kerk werd heropgebouwd tussen 1409 en 1412. Gedurende de godsdiensttroebelen moest een gedeeltelijke heropbouw gebeuren. Op 5 november 1675 sloeg de bliksem in op de torenspits en brandde af. Pas bij uitbreidings- en restauratiewerken in 1907-08 werd een nieuwe spits aangebracht. M.a.w. de kerk van Westkapelle stond er 233 jaar bij zonder torenspits.

Het kerkgebouw met toren zonder spits, olieverf op doek, 35 x 47 cm.

Weide bij Knocke-Dorp.

*De laatste zonnestralen, (Kerk van Knocke)
olieverf op doek 46 x 61 cm.*

*Kerkje van Knocke,
aquarel 34 x 24 cm.*

Een derde schilderij van Wytsman hangt in de hall van het stadhuis op de eerste verdieping en is reeds meer dan 80 jaar eigendom van het gemeentebestuur.

Het werk is getiteld: **Weide bij Knocke-Dorp**. We zien een weiland met knotwilgen met in de achtergrond het kerkje en bebouwing van de Kerkstraat te Knocke. (huidige locatie Brandweerstraat waar ooit een grote hoeve stond). Op de achterzijde staat: *'Coin de prairie, Ferme Philippe Tavernier, Bourgmestre de Knocke, S.M. Peinture de Rodolphe Wytsman'*

Andere gekende werken geschilderd door Wytsman te Knocke & Heist.

Hoeve in de duinen (Heyst) olieverf op doek, 46 x 56 cm, private verzameling, (getoond op de tentoonstelling 'Impressionisten in Knocke en Heyst', 2007 Scharpoord.

Hoeve bij Dageraad, (kleine hoeve Oud Zoute) olieverf op doek 40,5 x 60 cm, private verzameling (Impressionisten).

De laatste zonnestralen, (Kerk van Knocke) olieverf op doek 46 x 61 cm, private verzameling (Impressionisten).

Kerkje van Knocke, aquarel 34 x 24 cm, private verzameling (tentoonstelling 'Van het Atelier naar de Kust').

Vermeld in het boek van Oscar Roelandts *Rodolphe Wytsman 1860-1927:*

1883 *De kruiswortels* (Knocke)

De poel in de duinen (Knocke)

1884 *De molen te Knocke.*